

Brussel, 8 juni 2015

Advies nr. 2015/11

Uitgebracht op vraag van de minister voor Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Wet houdende diverse bepalingen

Het Comité brengt een positief advies uit aangaande de voorstellen die zijn opgenomen in het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen dat ter advies aan het Comité wordt voorgelegd. Het wetsontwerp brengt een aantal wijzigingen aan in:

- het KB nr. 38;
- het KB aangaande de faillissementsverzekering.

De aanpassingen aan KB nr. 38 hebben betrekkingen op bepalingen die de bijdrageverplichtingen van de zelfstandigen en de administratieve geldboetes regelen. Over de meeste van deze wijzigingen sprak het Comité zich reeds positief uit in de adviezen 2015/01 en 2015/06. In voorliggend advies spreekt het Comité zich gunstig uit over:

- een aanpassing van artikel 13, §1, vierde lid dat de bijdragevoeten regelt voor gepensioneerden die onbeperkt beroepsinkomsten mogen verwerven uit zelfstandige activiteit en die gebeurt n.a.v. de recente hervorming van de toegelaten arbeid;
- een verhoging van het bedrag dat de sociale verzekeringsfondsen kunnen inhouden naar aanleiding van de toekenning van een administratieve geldboete omwille van fictieve aansluiting.

De wijzigingen die inzake de faillissementsverzekering worden vooropgesteld, betreffen een naamsverandering en een uitbreiding van het toepassingsgebied naar zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit stopzetten omwille van economische omstandigheden, onafhankelijk van hun wil. Aangezien deze aanpassingen conform de voorstellen zijn die het ABC hierover vroeger reeds formuleerde aangaande de faillissementsverzekering, brengt het Comité hierover een positief advies uit.

Het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen dat aan het Comité wordt voorgelegd, brengt een aantal wijzigingen aan in:

- het K.B. nr. 38 (hoofdstukken 2 en 4);

- het koninklijk besluit van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, daarmee gelijkgestelde situaties of gedwongen stopzetting (hoofdstuk 3).

1 Wijzigingen in het KB nr. 38

De wijzigingen die het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen voorziet, zijn van tweeërlei aard.

Een eerste reeks aanpassingen heeft betrekking op hoofdstuk 2, B van het KB dat de bijdrageverplichtingen van de zelfstandigen regelt alsook op de bepalingen inzake de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen. Het ontwerp van wet voorziet onder meer dat:

- in het kader van de nieuwe berekeningswijze van de sociale bijdragen die vanaf 1 januari 2015 in werking treedt, de ontheffing van de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de voorlopige bijdragebetaling, eveneens geldt voor de eventuele regularisatiebijdrage voor het betrokken kwartaal;
- de beroepsmodaliteiten tegen een beslissing van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen, die weggelaten werden in het kader van de hervorming van de bijdragen, opnieuw worden ingevoegd;
- de toepassing van artikel 11, § 3, zesde lid van het KB nr. 38 niet tot gevolg kan hebben dat zelfstandigen die een overlevingspensioen genieten waarvoor grenzen van toegelaten activiteit gelden en die in het referentiejaar een inkomen hadden dat lager ligt dan het minimuminkomen waarop de minimumbijdragen van de zelfstandigen in hoofdberoep worden berekend, maar die niettemin tot de categorie van de zelfstandigen in hoofdberoep behoren, voorlopige bijdragen zouden verschuldigd zijn die lager liggen dan de wettelijke minimumbijdrage voor deze zelfstandigen in hoofdberoep.

Deze aanpassingen maken het voorwerp uit van het advies 2015/01 dat het ABC eerder dit jaar uitbracht. Het Comité sprak zich hierin positief uit over de voorgestelde wijzigingen.

Daarnaast voorziet het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen een aanpassing van artikel 13, §1, vierde lid dat de bijdragevoeten regelt voor gepensioneerden die onbeperkt beroepsinkomsten mogen verwerven uit zelfstandige activiteit. Sedert 1 januari 2015 gelden nieuwe leeftijds- en loopbaanvoorwaarden (cf. advies 2014/12) voor het onbeperkt bijverdienen na pensionering. Met de voorgestelde wijziging zal artikel 13, §1, vierde lid van het KB voortaan verwijzen naar de bepaling¹ waarin deze nieuwe leeftijds- en loopbaanvoorwaarden zijn vastgelegd.

Het Comité brengt een gunstig advies uit over de voorgestelde aanpassing.

¹ In het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen

Een tweede reeks aanpassingen die het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen voorziet aan het KB 38, betreft hoofdstuk 2, c van het KB aangaande de administratieve geldboetes. Het ontwerp van wet voorziet onder meer:

- een termijn van 30 dagen voor het indienen van verweermiddelen in het kader van een procedure inzake administratieve geldboeten;
- een verlenging van de termijn waarbinnen de kennisgeving van de mogelijkheid tot oplegging van de administratieve geldboete moet gebeuren. Deze moet voortaan plaatsvinden uiterlijk op de laatste kalenderdag van de maand volgend op de effectieve aansluiting of de kennisname van de inbreuk door het RSVZ (afhankelijk van de beschouwde materie).

Deze aanpassingen maken het voorwerp uit van het advies 2015/06 dat het ABC eerder dit jaar uitbracht. Het Comité sprak zich hierin positief uit over de voorgestelde wijzigingen.

Daarnaast voorziet het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen dat de sociale verzekeringsfondsen in de toekomst, naar aanleiding van een opgelegde administratieve geldboete als gevolg van een fictieve aansluiting, een groter bedrag kunnen inhouden dan het bedrag van de eerste onverschuldigde sociale bijdrage (artikel 17ter, alinea 6 van het KB nr. 38). Deze aanpassing wordt voorgesteld naar aanleiding van de verdubbeling van de administratieve geldboete in geval van fictieve aansluiting (cf. advies 2015/13²).

Het Comité brengt een gunstig advies uit over de voorgestelde aanpassing.

2 Wijzigingen in het koninklijk besluit van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, daarmee gelijkgestelde situaties of gedwongen stopzetting

2.1 De voorgestelde wijzigingen

Hoofdstuk 3 van het ontwerp van wet houdende diverse bepalingen voorziet een uitbreiding van het toepassingsgebied van de faillissementsverzekering. Het is de bedoeling dat in de toekomst ook zelfstandigen die hun activiteit moeten stopzetten 'omwille van economische moeilijkheden onafhankelijk van hun wil', een beroep kunnen doen op de bescherming die vandaag wordt geboden in het kader van de faillissementsverzekering.

Wat precies moet begrepen worden onder 'economische moeilijkheden onafhankelijk van hun wil' en onder welke voorwaarden de betrokken zelfstandigen aanspraak kunnen maken op de geboden sociale bescherming, zal het voorwerp uitmaken van een, na overleg in de Ministerraad vastgesteld, koninklijk besluit.

² Te verschijnen in juni 2015.

Omdat de benaming van de faillissementsverzekering door de stelselmatige uitbreidingen van het toepassingsgebied, van langsom minder representatief is voor de risico's die deze sociale verzekering dekt, voorziet het wetsontwerp in een nieuwe benaming. Het KB zal voortaan getiteld zijn 'Koninklijk besluit van 18 november 1996 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen'. Ook in de tekst van het KB wordt de term 'overbruggingsrecht' geïntroduceerd.

2.2 *Het advies van het Comité*

Het Comité brengt een gunstig advies uit over de voorgestelde wijzigingen aan het KB betreffende de faillissementsverzekering. De voorgestelde aanpassingen zijn conform de voorstellen die het Comité hierover vroeger reeds formuleerde (cf. verslag 2012/01).

Het Comité merkt op dat het tegen eind juni 2015 de publicatie plant van een verslag waarin voorstellen worden gedaan die kunnen bijdragen tot de verdere concrete invulling van de voorgestelde uitbreiding (inz. van het concept 'economische moeilijkheden' en van de toegangsvoorwaarden). De voorstellen die het Comité in dit verslag formuleert, hebben echter niet uitsluitend betrekking op zelfstandigen die hun zaak stopzetten omwille van economische moeilijkheden "onafhankelijk van hun wil" maar ook op zelfstandigen die zelf beslissen om hun activiteit te stoppen. Het Comité ziet dan ook graag de zinsnede 'onafhankelijk van hun wil', geschrapd in onderstaande bepaling van hoofdstuk 3 (p. 3) van de memorie van toelichting bij het wetsontwerp:

"De Regering wenst de FV echter verder uit te breiden tot de zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit moeten stopzetten en dit omwille van economische moeilijkheden onafhankelijk van hun wil."

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 8 juni 2015:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter